

Bransjefordeling i Stange

arbeidsplasser fordelt på bransjer	% Stange	% Norge
jord/skogbruk	6,4	2,5
Industri og olje	9,8	11,2
Byggevirksomhet	7,8	7,8
Varehandel	11,1	14
Overnatting og servering	1,1	3,2
Offentlig administrasjon	4,8	6,1
Undervisning	9,4	7,9
Helse- sosial	35,9	19,7
Tjenester	13,8	27,5

SBB: siste kvartal 2012

Østlandsforskning har omtalt at Hamarregionen samlet fremstår med en overrepresentasjon innenfor næringsmiddelindustri og trelast- og trevareindustri. For å få en indikasjon på overrepresentasjon på kommunenivå i alle regionens kommuner, og på en finere næringsinndeling enn foran, har de beregnet sysselsettingsandeler og lokaliseringskoeffisienter for alle 2-sifrede næringer i de fire kommunene. De har markert med gult de næringer som står for minst 2 prosent av kommunenes arbeidsplasser og samtidig er minst 70 prosent "viktigere" i kommunen enn på landsbasis, dvs. har en lokaliseringskoeffisient $LQ > 1,7$.

Dette ga følgende tilfeller av regional spesialisering på kommunenivå:

- Stange er spesialisert innenfor jordbruk, trelast- og trevareindustri og helse- og sosialtjenester
- Hamar er spesialisert innenfor post- og telekommunikasjoner, finansiell tjenesteyting og kulturell tjenesteyting og sport.
- Ringsaker er spesialisert innenfor jordbruk, næringsmiddelindustri og trelast- og trevareindustri.
- Løten er spesialisert innenfor jordbruk, skogbruk og trelast- og trevareindustri

I tabellen søker de å identifisere næringsmessige spesialiseringer i Hamar kommune ved bruk av næringsstatistikk for 2008. Dette viser de største enkelt næringer i regionen.

	Lokaliseringkoeffisienter				Andeler av totale arbeidsplasser			
	Hamar	Ringsaker	Løten	Stange	Hamar	Ringsaker	Løten	Stange
01 Jordbruk, jakt og viltstell	1,0	2,3	4,7	3,1	2,2 %	5,1 %	10,3 %	6,8 %
02 Skogbruk	0,4	2,3	7,6	4,2	0,1 %	0,6 %	2,0 %	1,1 %
14 Bergverksdrift ellers	0,4	0,7	0,0	3,4	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,5 %
15 Næringsmiddel- og drikkevareindustri	0,7	4,1	0,6	0,6	1,4 %	8,2 %	1,3 %	1,1 %
17 Tekstilindustri	0,1	0,6	3,7	0,2	0,0 %	0,1 %	0,6 %	0,0 %
18 Bekledningsindustri	2,1	0,5	3,3	0,2	0,1 %	0,0 %	0,2 %	0,0 %
19 Lær- og lærvareindustri	1,8	0,0	0,0	5,0	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
20 Trelast- og trevareindustri	0,3	8,0	6,3	5,8	0,2 %	4,9 %	3,8 %	3,5 %
21 Treforedling	0,0	0,1	0,0	0,6	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %
22 Forlag og grafisk industri	0,9	0,5	0,2	0,1	1,0 %	0,5 %	0,2 %	0,1 %
25 Gummivare- og plastindustri	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0 %	0,5 %	0,0 %	0,0 %
26 Mineralproduktindustri	0,7	0,9	0,1	1,3	0,3 %	0,4 %	0,1 %	0,6 %
27 Metallindustri	1,5	0,1	0,0	2,5	0,7 %	0,1 %	0,0 %	1,2 %
28 Metallvareindustri	0,9	0,8	0,0	1,7	0,8 %	0,7 %	0,0 %	1,6 %
29 Maskinvareindustri	0,1	1,1	0,6	0,6	0,2 %	1,2 %	0,6 %	0,7 %
31 Elektronisk industri	0,4	1,5	1,5	2,1	0,1 %	0,5 %	0,5 %	0,7 %
33 Instrumentverkstedindustri	0,4	0,1	0,0	1,6	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,6 %
34 Motorkjøretøyindustri	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0 %	0,4 %	0,0 %	0,0 %
36 Møbelindustri og annen industri	0,5	1,8	2,8	0,7	0,2 %	0,8 %	1,2 %	0,3 %
37 Gjenvinning	0,0	0,9	0,9	0,0	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %
40 Kraftforsyning	1,1	0,1	0,0	0,7	0,6 %	0,0 %	0,0 %	0,4 %
41 Vannforsyning	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	0,9	1,4	1,1	0,9	6,5 %	10,4 %	7,8 %	6,5 %
50 Motorkjøretøytjenester	1,2	1,4	1,3	0,9	2,9 %	3,4 %	3,1 %	2,1 %
51 Agentur- og engroshandel	0,7	1,2	0,2	1,0	3,2 %	5,4 %	1,1 %	4,6 %
52 Detaljhandel og reparasjon av varer	1,1	1,0	1,1	0,8	8,8 %	7,8 %	8,6 %	6,3 %
55 Hotell- og restaurantvirksomhet	0,9	0,8	1,3	0,4	2,9 %	2,6 %	4,0 %	1,4 %
60 Landtransport og rørtransport	0,6	1,5	0,8	0,9	1,5 %	3,6 %	2,0 %	2,3 %
61 Sjøtransport	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
63 Tjenester tilknyttet transport	0,8	0,8	0,0	0,5	1,1 %	1,1 %	0,1 %	0,8 %
64 Post og telekommunikasjoner	1,8	0,2	0,0	0,6	2,7 %	0,3 %	0,0 %	0,8 %
65 Finansiell tjenesteyting	2,0	0,6	0,5	0,4	2,5 %	0,8 %	0,6 %	0,5 %
66 Forsikring og pensjonsfond	3,0	0,1	0,4	0,1	1,2 %	0,0 %	0,2 %	0,0 %
67 Hjelpevirks.finansiell tj.yting	0,6	0,0	0,0	0,6	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,2 %
70 Eiendomsdrift	1,0	0,6	0,7	0,4	1,4 %	0,8 %	1,0 %	0,6 %
71 Utleievirksomhet, mask. og utstyr	1,4	1,3	0,0	0,4	0,4 %	0,3 %	0,0 %	0,1 %
72 Databehandlingsvirksomhet	0,6	0,4	0,1	0,3	1,0 %	0,8 %	0,2 %	0,5 %
73 Forskning og utviklingsarbeid	0,6	0,2	0,0	0,1	0,3 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %
74 Annen forretningsm. tjenesteyting	1,5	0,6	0,4	0,2	11,8 %	5,0 %	3,0 %	1,4 %
75 Off.adm. og forsvar, sosialforsikr.	1,6	0,8	1,2	1,0	10,1 %	5,1 %	7,4 %	6,5 %
80 Undervisning	0,9	0,8	1,2	1,3	6,9 %	6,0 %	9,5 %	9,7 %
85 Helse- og sosialtjenester	1,0	1,0	1,4	1,7	18,4 %	19,5 %	25,8 %	32,8 %
90 Kloakk- og renovasjonsvirksomhet	2,0	0,5	3,6	0,1	0,7 %	0,2 %	1,3 %	0,0 %
91 Interesseorganisasjoner	1,1	0,4	0,8	0,6	1,1 %	0,4 %	0,7 %	0,6 %
92 Kulturell tjenesteyting og sport	2,6	0,3	0,7	0,5	4,8 %	0,6 %	1,3 %	1,0 %
93 Annen personlig tjenesteyting	1,0	1,1	0,9	1,2	1,0 %	1,2 %	0,9 %	1,2 %
95 Lønnet husarbeid	0,9	0,0	0,0	0,5	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Uvikling etter 2008

Listen nedenfor viser at statistikken fra 2008, Østlandsforskning fortsatt gjelder. Det er fortsatt mange bedrifter i Stange innen de næringer der det var registrert næringsmessige spesialiseringer i 2008.

Tabell: Antall registrerte bedrifter fordelt på næring i Stange 2012 (SBB) viser også sider av trenden med nærings-spesialisering som kom fram i 2008. De tre nevnte næringer ligge på topp (nederst i figuren.) over flest bedrifter. Sammen med bedrifter innen omsetning av fast eiendom og detaljhandel. (tallene foran bransjen er næringskoder i SSB)

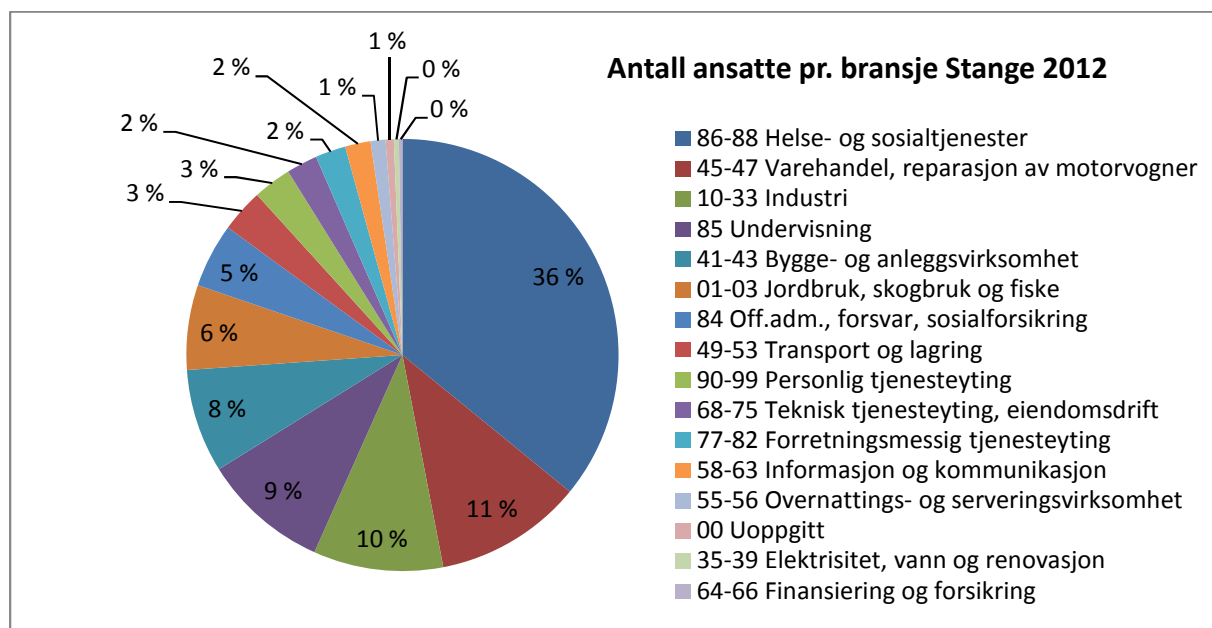

I denne tabellen ser vi utviklingen fra 2008 til 2012 målt etter antall ansatte i Stange. Det er store endringer for flere av næringene, både prosentvis og i antall pr størrelse.

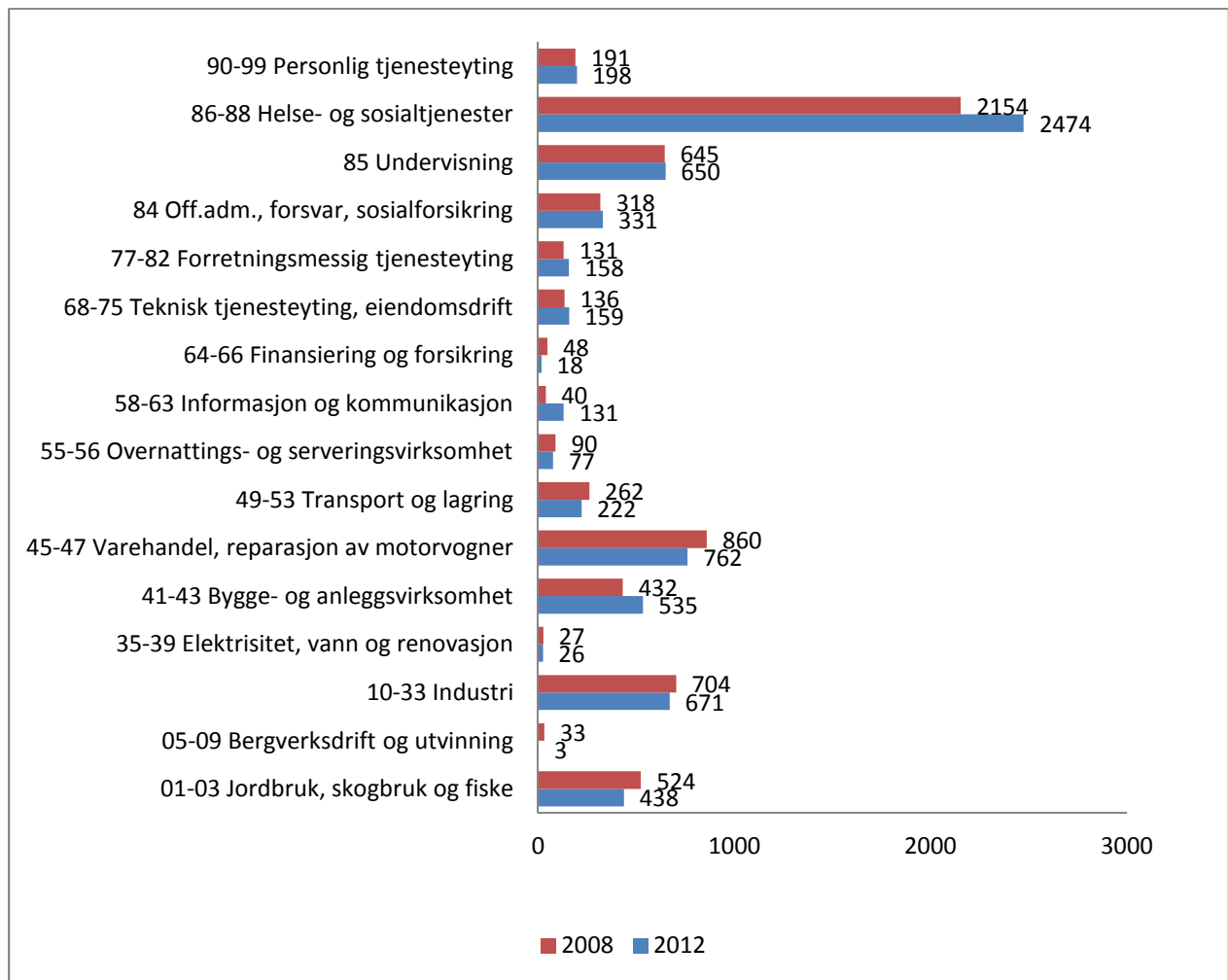
Sysselsatte personer etter arbeidssted	2012	2011	2010	2009	2008	endr. 08-12	% enr.
STANGE							
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	438	472	461	505	524	-86	-19,6
05-09 Bergverksdrift og utvinning	3	3	7	26	33	-30	-1000,0
10-33 Industri	671	601	634	648	704	-33	-4,9
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	26	31	41	26	27	-1	-3,8
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	535	524	508	451	432	103	19,3
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	762	746	758	725	860	-98	-12,9
49-53 Transport og lagring	222	230	247	250	262	-40	-18,0
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	77	71	69	66	90	-13	-16,9
58-63 Informasjon og kommunikasjon	131	85	88	105	40	91	69,5
64-66 Finansiering og forsikring	18	33	33	36	48	-30	-166,7
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	159	157	157	139	136	23	14,5
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	158	131	143	147	131	27	17,1
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	331	323	297	308	318	13	3,9
85 Undervisning	650	629	657	634	645	5	0,8
86-88 Helse- og sosialtjenester	2474	2445	2354	2334	2154	320	12,9
90-99 Personlig tjenesteyting	198	204	213	205	191	7	3,5
00 Uoppgitt	42	35	49	38	41	1	2,4

Kile SSB 2013

Modellen under viser hvor store bransjene er i Stange målt etter antall ansatte.

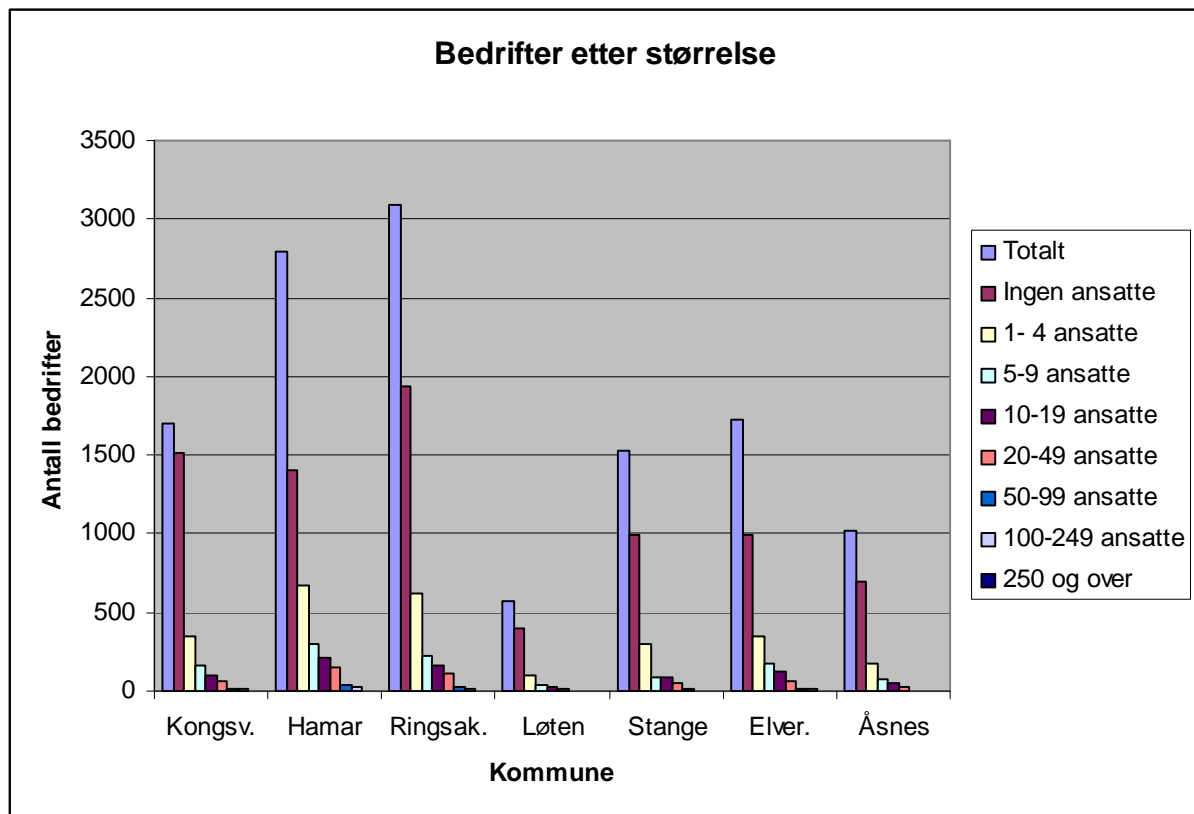
Endring i antall ansatte pr bransje grafisk fremstilt 2008 – 2012

Bedriftsstørrelse

Hvor store er så bedriftene som etableres, hvor mange arbeidsplasser skaper de? Tall fra Hedmark fylkeskommune viser at majoriteten av bedriftene i Stange er enmannsforetak med ingen ansatte. Deretter er det de med 1-4 ansatte og de med 5-9 ansatte som det er flest av. Den samme trenden ser vi for flere av kommunene i Hedmark. Tallene er for 1.kvartal 2010.

Bedrifter fordelt på størrelse

(Kilde: Hedmark fylkeskommune).

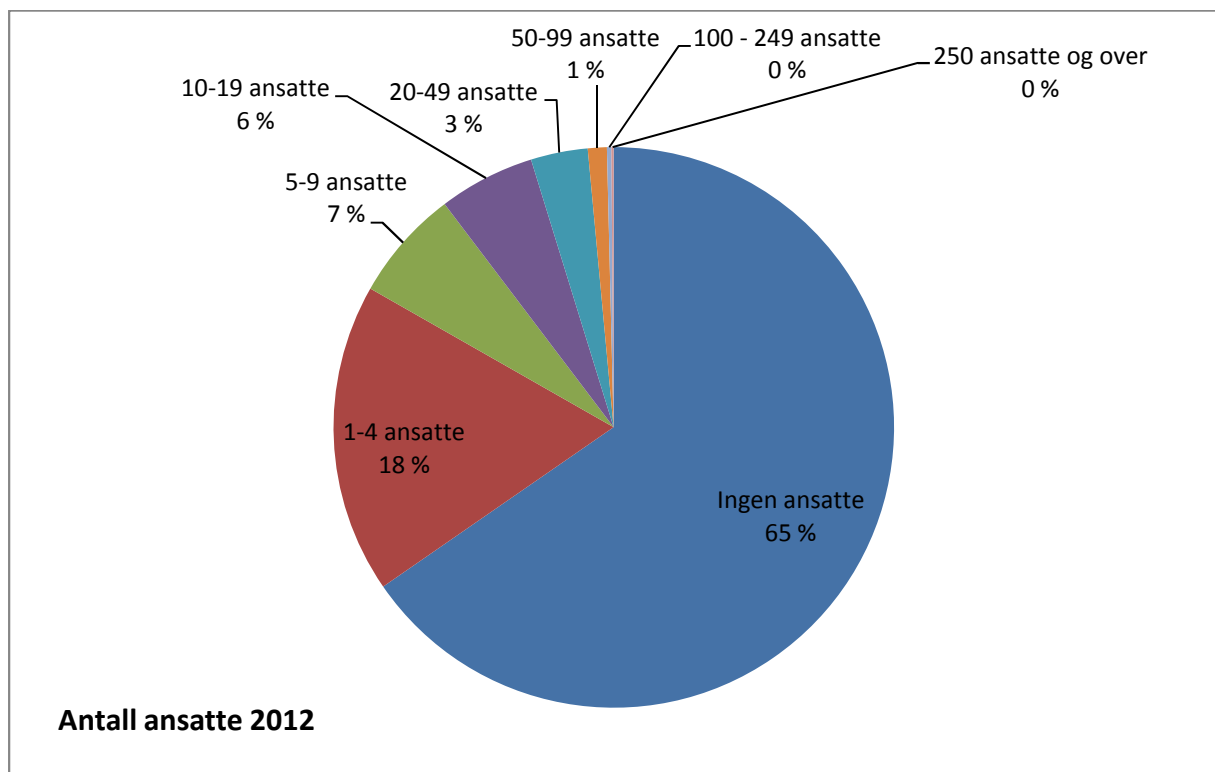
Arbeidsplasser i privat sektor er viktig for å opprettholde og videreutvikle et attraktivt lokalsamfunn. En viss andel privat verdiskapning er nødvendig for å skaffe befolkningen ressurser til forbruk og velferd. Antallet arbeidsplasser i næringslivet som andel av befolkningen ligger på 19,1 % for Stange, og gjør at Stange ligger på en 20. plass sett fylket under ett. Dette kan også bidra til å forklare yrkespendlingen som finner sted i kommunen. Hamar har størst andel og ligger på 42,8 %. Ser vi bedriftene i figur 5.1 fordelt på sektor viser tall at det er flest bedrifter tilknyttet jordbruk og skogbruk, oppføring av bygninger, spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet, omsetning og drift av fast eiendom, handel med reparasjon av motorvogner, agentur og engroshandel, detaljhandel, landtransport og rørtransport. Den mest utbredte organisasjonsformen er enkeltmannsforetak og aksjeselskap.

Statistikk fra 2009 til 2012 viser endringer i antall ansatte. Bedrifter uten ansatte øker mest, mens det er en liten nedgang i de med færrest ansatte.

.	2013	2012	2011	2010	2009	Endr. 9-12
Alle	1551	1519	1551	1532	1445	106
Ingen ansatte	1014	991	1012	996	912	102
1-4 ansatte	277	274	279	297	296	-19
5-9 ansatte	100	96	100	90	86	14
10-19 ansatte	86	82	84	81	77	9
20-49 ansatte	51	56	53	47	54	-3
50-99 ansatte	17	13	17	15	16	1
100 - 249 ansatte	4	5	5	5	3	1
250 ansatte og over	2	2	1	1	1	1

Kilde: ssb , brreg.

I 2012 er 65% av bedriftene uten ansatte. Kun 10% av bedriftene har over 10 ansatte.

Topp ti bedrifter i forhold til omsetning i Stange vises i tabell utgangspunkt i registrerte regnskapstall i Altinn (tall fra 2012). Omsetningstall vises på regnskapsadresse. Det er ikke nødvendigvis slik at arbeidsplassene som skaper omsetningen er i Stange.

Firmanavn	Bransje
1. NORTRANSPORT AS	DRIFT AV GODS- OG TRANSPORTSENTRALER
2. BANKEN EIENDOM ANS	UTLEIE AV EGEN ELLER LEID FAST EIENDOM ELLERS
3. BARILLA NORGE AS	PRODUKSJON AV KAVRINGER. KJEKS OG KONSERVERTE KONDITORVARER,
4. HEDALM ANEBYHUS AS	16231 PRODUKSJON AV MONTERINGSFERDIGE HUS
5. FURNES JERNSTØPERI AS	24510 STØPING AV JERN
6. KOMATSU FOREST AS	46610 ENGROSHANDEL MED MASKINER OG UTSTYR TIL JORDBRUK OG SKOGBRUK
7. HEDALM BYGGTECH AS	16231 PRODUKSJON AV MONTERINGSFERDIGE HUS
8. LEONHARD WEISS GMBH & CO KG	42120 BYGGING AV JERNBANER OG UNDERGRUNNSBANER
9. MJØS RETAIL AS	47300 DETALJHANDEL MED DRIVSTOFF TIL MOTORVOGNER

Totalt viser regnskapstallene at Stange har 47 bedrifter med over 20 mill i omsetning (2012)

Etablering og overlevelse

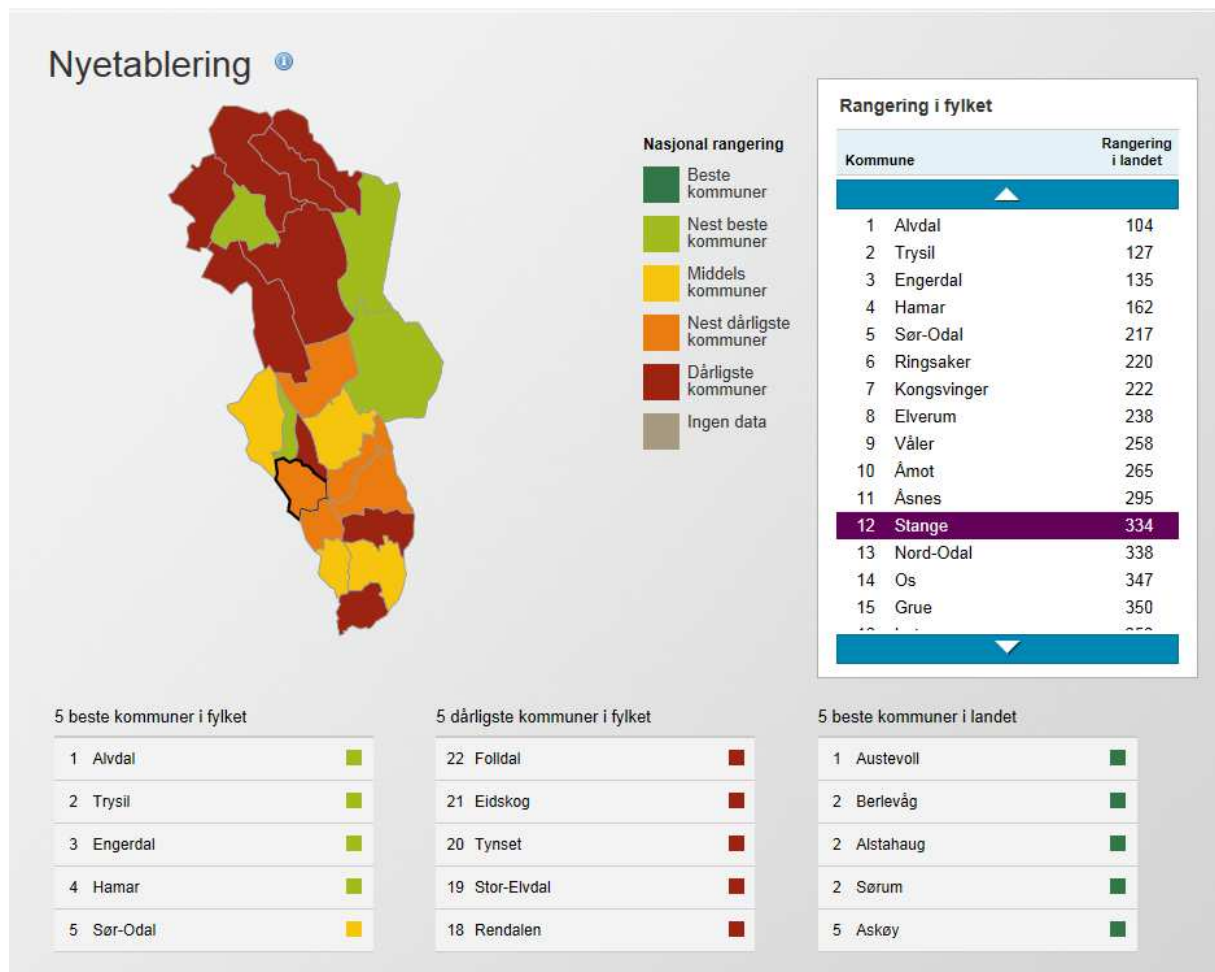
Figuren viser en mer detaljert oversikt over overlevelsestiden til nyetablerte foretak i Stange etter ett, to, tre og fire år.

Antall nyetablerte foretak etter overlevelse

Nyetablerte foretak, overlevingsår, overlevelse, og tid				
		2006	2008	2010
Hamar	1 år	151	118	102
	3 år	121	81	
	5 år	97		
Ringsaker	1 år	162	114	101
	3 år	137	81	
	5 år	103		
Løten	1 år	22	23	20
	3 år	20	16	
	5 år	13		
Stange	1 år	71	53	65
	3 år	50	43	
	5 år	41		
Kilde:SSB				

Nyetablering

NHOs Nærings-NM for 2012 viser at sammenlignet med resten av landets kommuner er Stange kommune under middels, nummer 12 i Hedmark og nr.334 i landet. I Hedmark er Hamar, Trysil og Engerdal best på denne kategorien. Målingene baserer seg på tre indikatorer. Den første indikatoren er etableringsfrekvens, som er nyregistrerte foretak som andel av eksisterende antall foretak. Den andre indikatoren er etableringsfrekvensen justert for bransjestrukturen i regionene. Den siste indikatoren er vekst i antall foretak, som er nyregistrerte fratrukket nedlagte, som andel av eksisterende foretak.

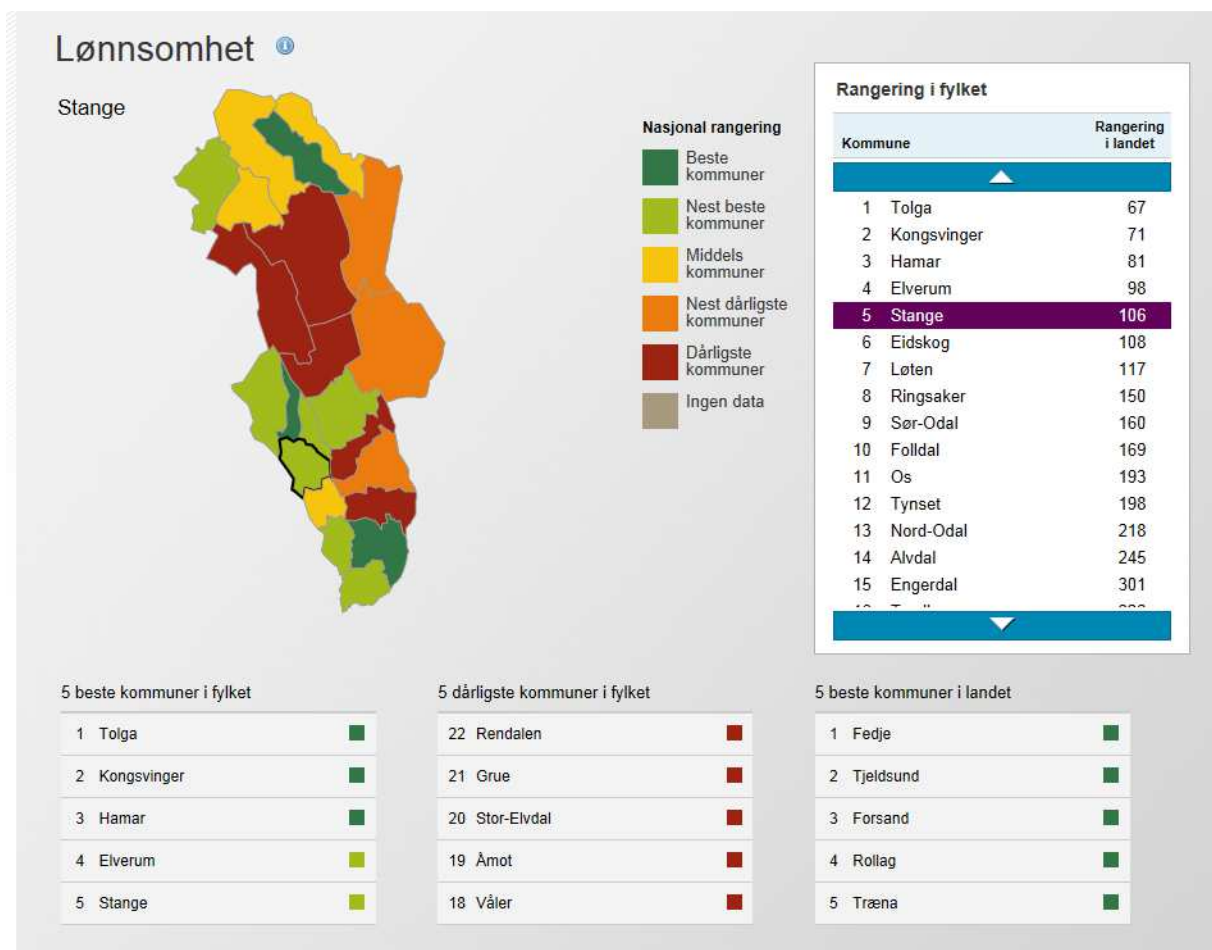

Kilde: NHO Nærings-nm 2012

Lønnsomhet

God lønnsomhet er en betingelse for sunn næringsutvikling i følge NHO. En bedrift kan ha underskudd enkelte år, men må ha overskudd på lang sikt for å overleve. Kommuner med mange overskuddsbedrifter vil ha færre nedleggelse, mer egenkapital og større vekstkraft. Til tross for at overlevelsestiden til nyetablerte foretak ikke er så høy, er andelen foretak som har positive resultat før skatt på 69,1 % og gir uttrykk for at det finnes etablerte bedrifter i Stange som gjør det bra over tid. Stange rangerer som nummer to i fylket, kun forbikjørt av Sør-Odal på 70,1 %. Andelen foretak med positiv egenkapital ligger på 85,1 % i Stange, mens Hamar ligger på 86,7 % og Ringsaker ligger på 86,1 %. Dette gir uttrykk for at det er lønnsomt å drive forretningsdrift i regionen.

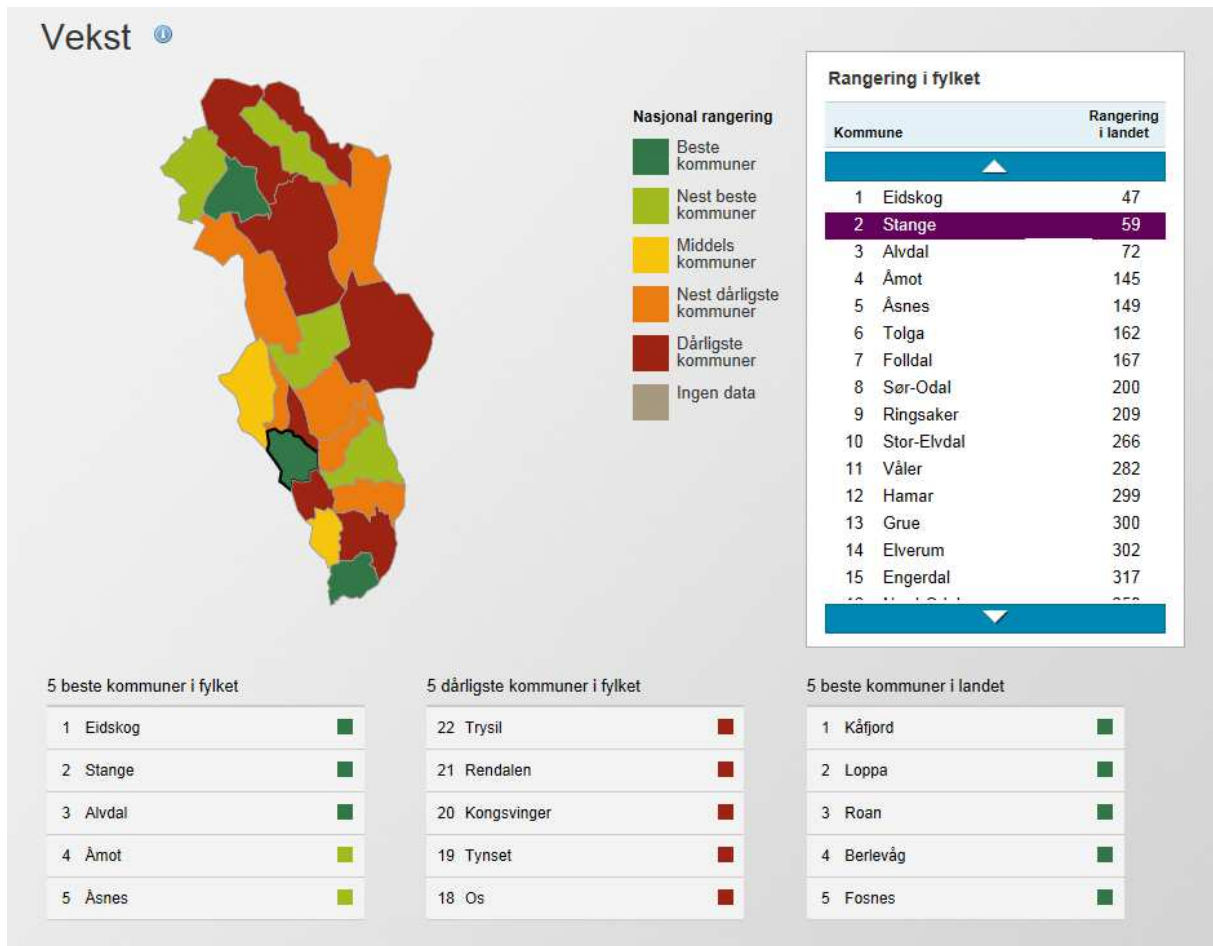
NHO Nærings-NM 2012 har målt lønnsomheten i næringslivet i regionene ved hjelp av tre indikatorer. Den første indikatoren er andel foretak med positivt resultat før skatt. Den andre er andel foretak med positivt resultat før skatt, justert for bransjestrukturen i regionene. Den siste indikatoren er andel foretak med positiv egenkapital.

Kilde: NHO Nærings-nm 2012

Vekst

NHO Nærings-NM 2012 har målt veksten i næringslivet i regionene ved hjelp av tre indikatorer. Den første indikatoren er andel foretak med realvekst. Den andre indikatoren er andel vekstforetak, justert for bransjestrukturen. Den siste indikatoren er andel foretak med vekst i verdiskapingen. Stange kommune er nest best i fylket etter Eidskog. Vi har altså bedrifter som vokser og viser en økning i verdiskapingen i kommunen.

Kilde: NHO Nærings-nm 2012